

HÍRMONDÓ 2023/3

Siketvakok Országos Egyesülete

Kedves Olvasók!

Hírlevelünk jelen számában áttekintjük az elmúlt hetek egyesületi programjait, tájékozódhatnak társszervezeteink híreiről, melynek keretében betekintést nyerhetnek a Vakok Turista Szakosztályának életébe és az EDbU újabb tagszervezetét is megismerhetik. Ízelítőt adunk az AKKU Egyesület áprilisban esedékes, audionarrációval ellátott színházi előadásairól, valamint olvashatnak további hírekről, érdekességekről.

Jó olvasást, kellemes időtöltést kívánunk!

Taskovics Adél, szerkesztő

TARTALOM

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK	2
A Városligetben jártunk	2
Rehabklub egymás jobb megismerésének jegyében.....	3
TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI	5
”Akinek van kis látásmaradványa, gyakran segít a többieknek” – Betekintés a Vakok Turista Szakosztályának elmúlt egy évébe.....	5
EDbU 20 – ünnepi interjúsorozat a szervezet alapításának huszadik évfordulója alkalmából.....	9
Egy művész Usher-szindrómával: webinárium az ADBN szervezésében	14
HÍR, ÉRDEKESSÉG	18
A Nemzetközi Nőnap története.....	18

Az AKKU Egyesület audionarrációval ellátott színdarabjai áprilisban .	19
Tíz furcsa szépség trend, melyekre az emberek törekednek a világ különböző tájain	21
Négymillió euró értékben találtak ékszereket egy táskában a törökországi romok alatt	22
A világ legdrágább kávéi	23
Csernobil kutyái már genetikailag is különböznek a világ más tájain élő társaiktól.....	25
15 szívmengető érdekesség az állatvilágból.....	26
Halak hullottak az égből ott, ahol eső is alig esik.....	27
Még mindig nem tudjuk, mitől alakult ki a világ legnagyobb víznyelője	28
Döbbenetes dolgot találtak egy 400 éve elhunyt francia nő szájában.	29
A HÓNAP VERSE	30

HÁZUNK TÁJÁRÓL – EGYESÜLETI HÍREK

A Városligetben jártunk

Március 8-án egyesületünk szabadidős klubja szervezésében egy kellemes délutánt töltöttünk a Városligetben. Szerencsére bár kissé hűvös, de jó idő volt, nem esett az eső. A csapat valamivel 14 óra előtt találkozott a Széchenyi fürdő metrómegállónál. Amíg mindenkit összevártunk, beszélgetéssel töltöttük az időt. Majd párokba rendeződve elindultunk a Vajda Hunyad vára felé. A vár megtekintése után a Magyar zene háza felé vettük az irányt, de előtte megnéztük a hőlégballont. A látó munkatársak elmesélték, hogy a hőlégballon 2022. május elsejétől üzemel a városligeti Mimóza-dombon. A kötőpályás hőlégballon akár 150 méterre is felszáll, onnan csodálhatjuk a kilátást. Egy menet negyedóraig tart, de csak szélcsendes időben közlekedik. Otlétünkör nem szállt fel. A Magyar Zene Háza előtti téren különböző, a talajba épített zenei elemekkel ismerkedtünk. Ha ráléptünk az elemekre, más-más hangot adtak ki, illetve lehetett dobolni és fém rudakon zenélni, amelyek különböző hangmagasságban szólaltak meg, ha ráütöttünk. Ezzel a kis játékkal jópár percig szórakoztunk, figyelve a különböző hangokat.

A program második felében a Zöld küllő nevű vendéglátó egységben ültünk le, itt lehetett éhségünket, szomjunkt csillapítani.

A hely érdekessége az volt, hogy egy "buboréknak" nevezett sátorban is helyet lehetett foglalni, ahol egy kályha ontotta a meleget. Kávé, tea, édességek elfogyasztása közben az asztaltársaságok jókedvűen osztották meg egymással a séta és általában a mindennapokkal kapcsolatos élményeiket. Ezzel zárult ez a jó hangulatú szerda délután.
dr. Babinszki Vera

Rehabklub egymás jobb megismerésének jegyében

2023. február 22-én, 14 órai kezdettel rehabilitációs klub volt telephelyünkön. A játékos foglalkozáson,- melyet Királyhidi Dorottya (Dorka), egyesületünk főtitkára és Varga Nóra pszichológus vezetett-, aktívan tizenhat fő vett részt (a szervezőket és a jelnyelvi tolmácsokat is a létszámba véve összesen huszonegyen voltunk a nagy, közösségi teremben). Dorka, miután köszöntötte a megjelenteket, úgy fogalmazott: ennek a két órának az a célja, hogy minél többet tudjunk meg egymásról. Akkor lehetünk jó és erős közösség, ha egyre mélyülő ismeretség fűz össze bennünket. Nóri örömet fejezte ki afelett, hogy ilyen sokan eljöttek. Kifejtette: olyan feladatokat hozott, melyek lehetővé teszik, hogy korábban még soha nem hallott dolgokat is megtudhassunk társainkról.

Először egy bemutatkozó kört tettünk: mindnyájan elmondtuk a keresztnévünket és egy mondatot, amit fontosnak tartunk önmagunkkal kapcsolatban. Volt, aki azt emelte ki, hogy szeret játszani, más az irodalom iránti rajongását, az idegen nyelvek szeretetét vagy épp a kedvenc színét tárta a többiek elé. Vannak olyan egyesületi tagjaink, akik különleges hobbival rendelkeznek, mint például a felnőtteknek való színezők kifestése, vagy épp a növények, különösen a pálmák tartása, termesztése. Kimlei Gábor munkatársunk elárulta, neki a földrajz volt a kedvenc tantárgya az iskolában és a mai napig jól tudja alkalmazni, amit ezzel kapcsolatban megtanult.

A következő feladat kedvéért kettesével ültünk le egymás mellé. Nóri cetliket készített, amiből minden párosnak húznia kellett egyet. Utána 10 percet kaptunk a beszélgetésre, annak a kérdésnek a mentén, ami a papírdarabunkon állt. Dorkáék külön kérték, hogy senki ne olyan személyt válasszon maga mellé, akivel korábban sokat csevegett már, hanem olyat, akit kevéssé ismer. Miután kitárgyaltuk a kapott témát, visszaültünk a körbe és egyesével elmeséltük azt, amit a társunkról megtudtunk.

A cetliken olyan kérdések álltak, mint például:

- Mi volt gyerekkorodban a legkedvesebb játékod?

- Melyik az a magyar település, amihez kedves emlékek kötnek?
- Melyik a kedvenc állatod és miért?
- Mondj három dolgot, amiért hálás vagy!

A kedvenc játék kapcsán nagy átéléssel hallgattam azon tagtársunk történetét, akinek egy baba volt a legnagyobb kincse. Egyszer azonban elkérte tőle egy kislány, ő pedig olyan jószívű volt, hogy odaadta neki. A frissen megajándékozott kigyerek azonban nem örülhetett túl sokáig az új szerzeménynek, mert nagyjából egy óra múlva véletlenül összetörte. A legkedvesebb településről szólva egy családi történet ragadta meg a figyelmemet, ahol hagyomány volt a közösen megtermelt szőlőből lekvárt készíteni.

Az állatokra vonatkozó kérdésnél adódott egy vicces félreértés. Az egyik résztvevő határozottan állította: az ő beszélgető partnere rajongásig szereti a bogarakat. Érthető, hogy ez a kijelentés nem kis megdöbbenést – és némi derűtséget is – okozott a csapatban. A felzúdulás egészen addig tartott, még az érintett nem tisztázta a helyzetet: ennek éppen az ellenkezőjét állította. Kijelentette: minden állatot szeret. Ha lehetősége adódna rá, még a kígyót is megsimogatná, de a bogaraktól mindenképp szeretné távol tartani magát.

A hála témakörében volt, aki a maradék hallását emelte ki és azt, hogy boldog, amiért nem csak részese lehet ennek a csoportnak, de hallhatja azt is, miről esik szó közöttünk.

A következő játékmódot adott arra, hogy egy kicsit megmozgassuk magunkat. Nóri különböző, ellentétes jelentésű szavakat mondott, mint például: város vagy falu. A kérdés mindegyik esetében az volt, hogy ki melyiket szereti jobban. Azt, hogy miként tudjuk kifejezni állásfoglalásunkat, előzetesen mindig megbeszéltük. A társaság egyik része – a jelenlegi példánál maradva, aki a várost szereti jobban – ülve maradt, akit pedig inkább a falu felé húz a szíve, felállt a székéről. Amikor ki-ki eldöntötte, milyen választ is adjon, Dorka végignézett rajtunk és elmondta, kik szavaztak az egyikre és kik a másikra. Így mindnyájan megérthettük, hogyan is osztódott meg a csoport az egyes lehetőségek között. Az első feladványnál nagyjából 50-50 százalék volt az arány.

A későbbiekben az alábbi fogalompárokkal dolgoztunk:

- Kutya vagy macska;
(Itt kicsit árnyaltabb volt a kép, mert van, aki egyiket se szereti, amit kezének felemelésével jelzett). A kutyák népszerűsége azonban kiugróan magas volt a teremben.
- Vízpart vagy erdő;
Itt azok voltak többen, akik mindkettőt pártolják (amit szintén kezük magasba tartásával jeleztek).
- Sportcipő (kényelmes túracipő) vagy elegáns lábbeli;
Ezt a versenyt a sportcipő nyerte.

- Pogácsa vagy torta;

Ebben az esetben is azok voltak nagyobb létszámban, akik mind a kettőt szívesen fogyasztják.

A folytatásban ismét kettesével dolgoztunk. Fontossági sorrendet kellett felállítanunk három fogalom között: bátorság, ész, szépség.

A legtöbben első helyre tettük az észet, utána következett a bátorság. Nagy volt az egyetértés abban, hogy ez utóbbi okosság nélkül könnyen átcsaphat felelőtlen viselkedésbe, amikor veszélyeztetjük saját magunk vagy a körülöttünk levők épségét. A szépség pedig relatív, ráadásul az idő múlásával változhat is, ezért a jelenlevők többsége ezt tette a harmadik helyre.

A következő eszmecsere a bátorságról szólt. Ismét mentünk egy kört és aki csak ott ült, megoszthatott egy történetet arról, hogy mikor tartotta magát igazán bátornak.

Sok érdekes és tanulságos emlék jött elő közlekedéssel kapcsolatos eseményekről, saját félelmek legyőzéséről. A legkülönösebb mégis annak a hölgynek a tapasztalata volt, aki épp augusztus 20-án kapott kedvet ahhoz, hogy vásárolgatni menjen. Tudta, hogy Magyarországon a nemzeti ünnep miatt minden bolt be van zárva. Átment tehát Ausztriába, ahol nyitva tartottak az üzletek. A bátorsága megvolt, hiszen látás-és hallássérültként, nyelvismeret hiányában vállalta ezt az utat.

Lezárásként mindenki elmondhatta, hogyan érezte magát a klubon. Ezt úgy lehetne összegezni, hogy hasznos volt és jó lenne máskor is ehhez hasonló alkalmakat tartani.

Szívből jövő köszönet Dorkának és Nórinak a program megszervezéséért, levezényléséért. Köszönjük mindazoknak, akik jelenlétükkel, aktív részvételükkel hozzájárultak ahhoz, hogy együtt tölthettük ezt az élménydús, értékes és tanulságos szerda délutánt.

(A cikket írta: Taskovics Adél)

TÁRSSZERVEZETEINK HÍREI

”Akinek van kis látásmaradványa, gyakran segít a többieknek” – Betekintés a Vakok Turista Szakosztályának elmúlt egy évébe

Március elején múlt egy esztendeje, hogy Czuthné Tüchert Judit átvette a Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesületén belül működő Turista Szakosztály vezetését Hirth Ignáctól. Szerettem volna megtudni, hogyan

érzi magát új feladatkörében és milyen volt ez az időszak a csoportjába tartozó, túrázni vágyó látássérültek számára. Nagy érdeklődéssel néztem a kellemesen tavaszas délután elé, amikor személyesen találkoztunk a Vakok Állami Intézetében és feltehettem neki kérdéseimet.

- Milyen fontosabb programokat, kirándulásokat szerveztek az elmúlt egy évben?

-Május 21-én volt egy egynapos kirándulásunk, melynek keretében Mátrafüredre, Sástóra és Pásztóra is ellátogattunk. A következő, mely a nyári időszakban volt, három napot vett igénybe. Sopronban volt a szálláshelyünk, ahonnan Kőszegre, sőt, Ausztriába, Németújvárra is eljutottunk. Őszi, egynapos programunk 2022. október 1-én volt, Zagyvarékasra utaztunk, disznótorra.

- Mit tanult az elődjétől, Hirth Ignáctól, vagy mi az, ami megmaradt az általa teremtett hagyományból?

- Igyekeztem mindent megőrizni úgy, ahogy van. Ignác nagyon jól vitte a szakosztályt. Megmaradtak azok a túrák, amelyeket az ő vezetése alatt rendszeresen megtartottak a budai hegyekben, de Makkosmária meglátogatása sem merülhet feledésbe. Minden évben egyszer elmegyünk oda. Ezt jubileumi túraként emlegetjük, mert itt volt a legelső kirándulásuk helyszíne, amikor elkezdték ezt a tevékenységet. Idén lesz az ötvenhetedik ilyen alkalom.

Mostanra hagyománnyá vált az is, hogy március 15-én elmegyünk a Kossuth-szoborhoz, Zugligetbe. Felmegyünk busszal, onnan pedig már csak lefelé gyalogolunk. A helyszín érdekessége, hogy ez volt az első Kossuth-szobor Magyarországon. Azért éppen itt, mert ezen a településen rejtőzködött egy szállóban. Valaki jelentette, hogy látta őt és végül itt is tartóztatták le. Ezt követően több településen is megkezdődött a pénzgyűjtés egy szobor felállítására, ám az összegyűjtött összegeket mindenhol ellopták. Egyedül a zugligetiek voltak azok, akik megtartották a fogadalmat és emléket állítottak az államférfinak.

- Mi ennek a zugligeti kirándulásnak a napirendje?

- Mindig 10 órakor találkozunk, a Széll Kálmán téri metró kijáratánál. Onnan felmegyünk a mozgólépcsővel, megkeressük a buszunkat és felszállunk rá. Van, aki hoz hangszert és a szobornál Kossuth-nótákat játszanak és énekelnek. Azoknak a turistáknak pedig, akik gyűjtik a bélyegzőket, lehetőségük van rá, hogy itt is szerezzenek.

- Mi jelenti a legnagyobb kihívást a Turista Szakosztálynál végzett munkájában?

- Egyértelműen az egyre emelkedő költségek. Jelen pillanatban az az erdélyi utazás okozza számomra a legnagyobb fejtörést, aminek a szervezésébe belefogtam. Az indulás időpontját június 29-re tervezem. Eddig mindig utazási irodával mentünk, most viszont már a legtöbb helyen napi 20 ezer forintot is elkérnek. Ha ilyen árak mellett egy három-négy

napos utazásra elmegy az ember, az majdnem százezer forint. Hosszas keresgélés után most találtam egy irodát, akik Aradon keresztül közelítik meg a szállást, ami Herkulesfürdőn van. Itt lehetőség nyílik egy különleges hajóút megtételére is, mely lemegy a Kazán-szorosba. Gyönyörű sziklafalak között haladhatunk el. Az Al-Duna több, különböző hosszúságú szakaszból áll, melyből a Kazán szoros a leghíresebb, mivel itt a legkeskenyebb Duna. A 9 km hosszúságú Kazán szorosnak két része van (felső és alsó), az úgynevezett Nagy Kazán szoros, és a Kis Kazán szoros. Mindkét szakasz hosszúsága kb. 3 - 4 kilométer.

- Nagy-Kazán-szoros
- Kis-Kazán-szoros

Volt egy nagyon gazdag román ember, aki a hegyoldalba bevésztett egy gyönyörű, nagy fejszobrot, ami messziről látszik. Már a Kis Kazán szorosnál járva megpillantható a szerb oldalon hatalmasodó szobor, amely a Vaskapu egyik jelképe, azaz a Decebal uralkodó fejszobra. Az 55 méter magas, 25 méter szélesszobor Európa legnagyobb sziklába vájt szobra. Most ezt az utat tervezem megvalósítani. Az általam látott kínálatból még ez van a legelérhetőbb áron: négy napért 80 ezer forintot kérnek. Ráadásul hazafelé Szerbián keresztül jönnénk, így Belgrádot is meg lehetne nézni. A jövőre nézve viszont inkább abban gondolkodom, hogy több, egynapos kiruccanást kellene szervezni, vonattal.

- Milyen úticélokot terveznek még meglátogatni ebben az évben?

- Augusztus 25-27 között Debrecenben és Nyíregyházán is szeretnénk időzni. Több egyéb, érdekes helyszín mellett a Nyíregyházi Állatkertet is útba ejtenénk. Tervezünk még egy egynapos kirándulást Tatabányára is. Erre megpályáztunk és nyertünk is háromszázezer forintot az MKB Banktól. Ott én még szeretném, ha eljuthatnánk Bajnára, a Sándor–Metternich-kastélyba. Ezt nem túl rég újítták fel és adták át újra a nagyközönségnek. Korábban voltunk mi már ott, de akkor elég lepusztult állapotban találtuk. Október 7-én pedig Szigetváron tervezünk tölteni egy napot.

- Amikor nehézségbe ütközik egy-egy program szervezése során, mi segít átlendülni ezeken?

- Sokat jelent, hogy olyan vezetőségi tagokkal dolgozom együtt, akik aktívak, jó csapatot alkotunk. Velük meg lehet beszélni a problémákat és együtt mindig könnyebb megoldást találni. Van, hogy rám telefonálnak: menjünk kirándulni mondjuk a budai hegyekbe. Mire én megjegyzem: esőt mondanak, ezért válasszunk inkább másik úticélt. Újabb ötlet: ha Gödöllőre megyünk, a Királyi Kastélyparkba, nem leszünk annyira kiszolgáltatva az időjárás viszontagságainak. Ha esik az eső, még mindig be tudunk menni a kastélyba. Elég borús idő volt aznap, de nem áztunk el. A park útjainak felújítása miatt ott nem sétálhattunk, így hát bementünk az épületbe. Kaptunk egy nagyszerű idegenvezetőt, aki mindent

elmagyarázott. Ezért cserébe 7500 forintot kért, ezt gyorsan összedobtuk és cserébe szép élményekkel lettünk gazdagabbak.

- Mennyiben jelent nehézséget a tagság aktivizálása, hogy részt vegyenek a programokon?

- A mozgósításban könnyebbséget jelent, hogy mindenkinek megvan az e-mail címe, így körlevélben tudjuk őket tájékoztatni a jövőbeni programokról. Azt ugyanakkor hozzá kell tennem, hogy a gyalogtúrákon többnyire elég kevesen vagyunk, de a buszos kirándulásokon általában még túljelentkezés is van.

- Meglátása szerint mivel lehet rávenni az embereket az egészséges életmódra?

- Aki a szakosztályunk tagja, az tudja, hogy minden hónapban van gyalogtúránk - minimum egyszer, de inkább kétszer. A Grunda János által kiküldött körlevélből megkapja erről a tagunk a tájékoztatást és innentől kezdve már neki kell eldöntenie, hogy él-e a felkínált lehetőséggel vagy nem.

- Ha valaki nem a Hermina Egyesület tagjaként, hanem mondjuk a SVOE tagságából szeretne csatlakozni a Turista Szakosztályhoz, miként teheti ezt meg?

- Az elődöm, Ignác nem igazán fogadott el külsősöket. Én viszont úgy gondolom, rájuk is nagy szükségünk van, szívesen fogadom őket körünkben. Mindössze annyi a teendője, hogy befizeti a tagdíjat - 2000 forint egy évre - és utána jöhet velünk.

- Hol lehet eleget tenni a fizetési kötelezettségnek?

- Leginkább nálam. Erre legközelebb április 21-én nyílik lehetőség, 14-17 óra között lesz taggyűlésünk a Zuglói Civil Házban. Ez legegyszerűbben az Örs Vezér teréről közelíthető meg. Innen 2 megállót kell menni a 82-es trolibusszal és a Vezér út sarkánál leszállni. Aki ide nem tud eljönni, az a kirándulásaink bármelyikén is megkereshet. Május 20-án lesz az egynapos tatabányai program, a jubileumi túránkat, ami Makkosmáriára vezet, június 4-ére tűztük ki ebben az évben.

- Hol lehet figyelemmel követni a Szakosztály tevékenységét, például beszámolót olvasni egy-egy kirándulásról?

- A Hermina Egyesület hírlevelében szoktunk beszámolni az útjainkról.

- Szoktak rendszeres megbeszéléseket, összejöveteleket tartani? Ha igen, hol?

- Igen, ilyen célból gyűlünk össze a Zuglói Civil Házban. Ez egyelőre egy olyan helyszín, amit ingyen biztosítanak számunkra. Jó előre le szoktuk foglalni bizonyos rendezvényeinkre, ezért már most tudom, hogy november 24-én lesz ott a Mikulás ünnepségünk.

- Mennyiben van felkészülve a Szakosztály egy többszörös érzékszervi sérültséggel élő, pl.: siketvak, személy fogadására?

Tudnak számára segítőt, tolmácsot biztosítani egy-egy kirándulás erejéig?

- Arról mindenkinek magának kell gondoskodnia. Nem könnyű a helyzetünk, mivel a csoportban mindenki látássérült. Amikor Erdélyben voltunk, ott is úgy történt a közlekedés, hogy aki kicsit többet látott, egyszerre akár két vak sorstársat is vezetett. Így mentünk el a Békás-szorosba is, ami oda-vissza egy sávós, nincs járda, se gyalogút, csak libasorban lehet haladni. Ilyen körülmények között két másik embert is navigálni nagyon nehéz feladat volt, de megoldottuk. Akinek van kis látásmaradványa, gyakran segít a többieknek, de sokan hoznak is magukkal látó kísérőt.

- Van-e még valami a Szakosztállyal kapcsolatban, amire nem kérdeztem rá, de Ön fontosnak tartaná elmondani?

- Amikor a budai hegyekben túrázunk, általában felmegyünk egészen a Normafáig. Ha bent sétálunk az erdőben, a gyökerektől elég egyenetlen az út. Ha azonban a lebetonozott részen ballagunk, ott könnyebb a haladás. Itt viszont számítani kell a mellettünk elhaladó biciklisekre vagy olyanokra, akik rollerrel közlekednek ugyanitt. Ételt és italt érdemes előre bekészíteni a táskánkba, ám a Libegőnél általában meg szoktunk állni. Itt lehet kapni fagyit, mindig van nyitva büfé, ahol élelmet is lehet venni, ám ez kevésbé pénztárca barát megoldás. Ezen felül annyit tennék még hozzá, hogy jöjjenek minél többen, lehetőleg a gyalogtúrákra is, és aki teheti, hozzon magával kísérőt.

(Az interjút készítette: Taskovics Adél)

EDbU 20 – ünnepi interjúsorozat a szervezet alapításának huszadik évfordulója alkalmából

Március havi interjúalanyom Jan Jakes, a cseh siketvakokat tömörítő egyesület előző, siketvaksággal érintett elnöke. Bár – az előző hónapokban már megszokott módon – a szervezet felépítése, működése, a termékeik és szolgáltatásaik köre is nagyon érdekelt, számos egyéb dolog is felkeltette velük kapcsolatban a figyelmemet. Meg szerettem volna tudni például, vajon miért van a szervezetüknek ép látással és hallással bíró vezetője (Lenka Hricova személyében). Ezen túlmenően Jan nemzetközi érdekvédelmi munkában játszott szerepét – különös tekintettel az EDbU-ra - is szem előtt tartottam kérdéseim feltevésekor.

- Mikor alapították az Önök egyesületét?

- 1999-ben jött létre, "Civic Association of The deafblind VIA" néven (magyarul: Siketvakok Polgári Egyesülete VIA). 2001-ben történt az első

névváltoztatás, ekkor lettünk "VIA Deafblind Association" (VIA Siketvakok Egyesülete). 2022-től használjuk a jelenlegi megnevezésünket: "VIA of Persons with the Sensory Impairment" (VIA/Út az Érzékszervi Sérültekért).

- Mit jelent a "VIA" a szervezet nevében?

- Ez egy latin szó, melynek jelentése: "út". Alapvető célunkat szimbolizálja, nevezetesen, hogy a megfelelő utat mutassuk - és kövessük mi is -, mely ahhoz vezet, hogy az érzékszervi sérülteknek is jó életminősége lehessen. Ugyanakkor a latin "Visus Item Auditus", azaz látás és hallás, illetve a "videre item audire", azaz látni és hallani szavak rövidítéseként is értelmezhető.

- Mik voltak a legnagyobb változások a siketvakok életében az egyesületük megalakulása óta?

- Ezek a következők:

- A siketvakság fogalom meghatározásának jóváhagyása és alkalmazása a szociális jogszabályokban. Innentől kezdve különálló fogyatékoságnak minősül.
- A siketvakok piros és fehér botjának bevezetése és jogszabályba foglalt elismertetése 2001-ben. Ez egy olyan speciális eszköz, mely könnyen beazonosíthatóvá teszi az azt használó személyeket, illetve kettős érzékszervi sérültségüket. Az érintettek fontos kompenzációs segédeszközre tettek szert általa, amely lehetővé teszi számukra, hogy szabadabban és biztonságosabban tájékozódjanak és mozogjanak a szabadban és a forgalomban. 2002 óta ezeket a speciális botokat a szemészorvosok felírhatják receptre és egészségbiztosítási fedezet is van rájuk.
- A két hallókészülékhez való jog, azaz a binaurális hallás 2001-ben történő bevezetése is hatalmas előrelépés volt.
- A szociális szolgáltatásokról szóló törvény elfogadása - 2007-ben lépett hatályba.
- A fogyatékosággal élő személyek, beleértve a siketvakokat is, jogosultak különböző szociális szolgáltatásokat igénybe venni, pl. személyes segítségnyújtás, kísérő-és felolvasó szolgáltatások, tolmácsszolgáltatások, korai fejlesztés, védett vagy támogatott lakhatás, védett foglalkoztatók, nappali ellátás stb.
- 2007 óta gondozási támogatásban részesülnek, hogy ne legyenek kizárva a szociális szolgáltatásokból és a mobilitással kapcsolatos segítségnyújtásból.
- A siketvakok taktilis jelnyelvének megalkotása és legalizálása. A siket és siketvak személyek kommunikációs rendszereiről szóló új törvényt elfogadták, és 2008. október 20-án lépett hatályba. Ennek köszönhetően jogosultságot kaptak a taktilis jelnyelv és más, speciális kommunikációs módszerek használatára. Joguk van arra,

hogyan az e törvény által biztosított, de saját maguk választotta kommunikációs rendszerben tolmácsszolgáltatást kapjanak.

- Ezáltal olyan jogi keret jött létre, amely megfelelő háttérrel ad a jó életkörülményeiknek biztosításához.

- Ön mikor kezdett el dolgozni az egyesületben?

- 1999-ben.

- Mikor kezdte meg munkáját elnökként?

- 2000-ben választottak meg és 2021-ig voltam ebben a tisztségemben.

- Mi jelentette a legnagyobb kihívást a munkájában?

- Az volt a szándék, hogy megteremtsük és biztosítsuk az egyesület pénzügyi függetlenségét az állami és helyi hatóságok finanszírozásától és támogatásaitól. Így szabadon, saját céljainknak megfelelően valósíthatjuk meg programjainkat. Így nem korlátoz bennünket az állami bürokrácia.

- Honnan várhatott segítséget a nehéz helyzetek megoldásához?

- Az Istenbe vetett hitem tett bátorrá és erősített meg leginkább. Édesanyámnak köszönhetően jó otthonban és támogató környezetben nőhettem fel. Az egyesületbeli siketvak baráti köröm támogatta a lelkesedésem, és segítette, hogy hatékonyan kezeljem az esetleges problémákat. Mindezek a körülmények együttesen segítettek megbirkózni a nehézségekkel, amelyekkel találkoztam.

- Mi a legjelentősebb dolog, amit elnökként elért?

- A siketvakok számára szervezett, "örökké tartó", kulcsfontosságú gyógyüdülési programunk megvalósítása. 2019-ig sikeresen működött, majd a Covid-19 világjárvány szakította meg 2020-ban.

A 2006-ban Csehországban megrendezett Európai Siketvak Nyaralás is ennek a része volt.

- Miért volt szükség az egyesület átszervezésére és nevének siketvakról érzékszervi fogyatékosokra történő megváltoztatására 2022-ben?

- Ennek két oka volt. Először is az életkörülményeim megváltoztak, miután édesanyám 2015-ben elhunyt. A lakhatásomról és egyéb, megélhetéssel kapcsolatos szükségleteimről egyedül kellett gondoskodnom. Siketvak személyként ezek a dolgok sok időt és energiát vettek igénybe. Így már nem tudtam a szervezetet megfelelően vezetni úgy, mint korábban. Másodszor, a közigazgatási, pénzügyi, gazdasági és egyéb ügyek digitalizációja új akadályokat gördített az egyidejű látás-és hallássérüléssel élők önállósága és önsegítése elé. Emiatt elvesztettem az autonóm irányítás képességét. Két lehetőségünk volt a probléma megoldására. Vagy megszüntetjük a tevékenységeinket és feloszlátjuk a Siketvakok Egyesületét, vagy átalakítjuk azt a siketvakokért dolgozó egyesületté. Végül a második opció mellett döntöttünk. Megnyitottuk a látó és halló személyek számára a szavazati jogot és a vezető testületben betöltött, valamennyi választható tisztséget. A látó és halló, elnökségért

pályázó személy Lenka Hricova volt. Javasolta, hogy a meglévő célcsoportunkat bővítsük ki hallássérültekkel, és korlátozott mértékben látássérültekkel is. A javaslatot jóváhagyták, a nevünk pedig megváltozott, melyben már az érzékszervi sérüléssel élő személyek szerepelnek. Lenka Hricovát megválasztották elnöknek. Ez volt az egyetlen módja annak, hogy biztosítani lehessen fennmaradásunkat és további fejlődésünket.

- Milyen módon jutnak hozzá a cseh siketvak személyek ahhoz a támogatáshoz, amelyre a mindennapi életben szükségük van (kommunikáció, közlekedés, szociális kapcsolatok stb.)?

- Számos, különböző típusú helyi, regionális és országos szervezet nyújtja ezeket a szolgáltatásokat. A siketvak személyek hozzájuk fordulhatnak ilyesfajta segítségért.

- Miként tudják támogatni a siketvak gyermekeket abban, hogy hozzáférésük lehessen a kommunikációhoz és az oktatáshoz?

- Szemináriumokat, előadásokat, találkozókat, jelnyelvi-, valamint taktilis jelnyelvi tanfolyamokat szervezünk önkéntesek, diákok, szülők és gyermekek számára. Logopédiai terápiát biztosítunk siket és siketvak gyerekek számára. Kommunikációs készségekkel kapcsolatos tréningeket- és találkozókat szervezünk. Tanácsadást, és egyéb támogató szolgáltatásokat nyújtunk a siket és siketvak gyermekek családtagjai, tanárai és egyéb pedagógusai számára.

- Milyen termékeik és szolgáltatásaik vannak a tagság önálló életvitelének elősegítésére?

- Néhány különleges, egyéni oktatási-és segédeszközt nyújtunk, amelyeket önkéntesek és diákok biztosítanak. Olyan szolgáltatásokra kell itt gondolni, mint a konzultáció, tanácsadás, korlátozott szinten kísérés és tolmácsolás, képzés, oktatási gondozás stb.

A fő cél, javaslatot tenni intézkedésekre, majd életre is hívni azokat, amelyek segítenek javítani a siketvakok életminőségét, valamint elősegítik és támogatják a társadalomba való beilleszkedésüket, emancipációjukat.

- Milyen rendezvényeket szerveznek a siketvakok számára az egyesületükön belül?

- Gyógyüdüléseket, találkozókat, gyűléseket, bemutatókat, előadásokat és beszélgetéseket tartunk.

- Hogyan kezdte meg munkáját az EDbU-n belül?

- Az EDbU ideiglenes igazgatótanácsa meghívott a 2003-as alapító közgyűlésre, aminek részt is vettem a munkájában. Így kezdtem el együttműködni jól ismert siketvak emberekkel és a szakterület vezető személyiségeivel.

- Meglátása szerint miért volt fontos az EDbU 2003-as megalapítása?

- Rendkívül fontos és szükséges volt, hogy létrehozzunk egy platformot a siketvak emberek érdekeinek előmozdítására Európa-szerte.

Kívánatos volt, hogy legyen egy európai fórum a siketvaksággal kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok cseréjére, amely az érintettek szervezetei közötti, európai szolidaritás növelését is szolgálja.

- Kik voltak a legfontosabb siketvak kollégái a nemzetközi munkája során?

- Mindenekelőtt a holland Lex Grandia, aki később Dániába költözött, és sajnálatos módon 2012-ben, 62 éves korában meghalt.

Fontosnak tartom még kiemelni a következőket:

- Ove Bejsnap, Dániából, aki 2010-ben, 59 éves korában hunyt el.
- József Mendrun, Lengyelország, ő 81 évet élt, 2021-ben hagyott itt minket.
- Stig Ohlson, Svédországból, akit 2018-ban, 82 éves korában veszítettünk el.
- Dimitar Parapanov, aki szintén 2018-ig volt közöttünk, nagyjából 80 évet élt.
- A jelenlegiek pedig:
 - Sanja Tarczay (Horvátország),
 - Sergey Sirotkin (Oroszország),
 - Geir Jensen (Norvégia),
 - Peter Vanhoutte (Belgium),
 - Gangl Tamás (Magyarország),
 - Mona-Britt Broberg (Svédország) és mások.

- Ön milyen feladatokat látott el az EDbU-n belül?

- Alábbiak szerint voltam:

- 2003 és 2008 között az EDbU vezetőségi tagja.
- 2006 és 2008 között megbízott főtitkár.
- 2005 és 2008 között a Siketvakok Sport- és Kulturális Állandó Bizottságának tagja.
- 2008-ig én koordináltam az Európai Siketvak Nyaralás elnevezésű programot.

- Hogyan értékelné az EDbU elmúlt 20 évben végzett tevékenységét?

- Kitűnően teljesíti a feladatát. Az EDbU egy szilárdan megalapozott, európai egyesület, melynek tevékenysége jó a kontinens siketvak közössége számára. Politikai szinten megfelelően működik. Egy kis kritikai megjegyzésem van csupán. Kár, hogy nincs megtartva az Európai Siketvak Nyaralás programja. Azt hiszem, a legutóbbi 2014-ben volt Magyarországon. Nagyszerű, hogy vannak konferenciák a szervezet keretein belül. Inspiráló volna azonban, ha újra lennének találkozókat minden siketvak számára Európa-szerte, hogy az emberek különböző országokból összejöjjenek és barátkozzanak. Úgy vélem, hogy ez a közös kapcsolattartás hasznos és fontos lehet az európai siketvakok önbecsülésének fejlesztése szempontjából.

(Két rövid, szerkesztői megjegyzés:

- Az utolsó Európai Siketvak Nyaralás – időközben nevet is változtatott, melynek angol rövidítése ERCW – 2015-ben volt Oroszországban;
- Sergey Sirotkin 2021-ben elhunyt).

(Az interjút készítette, angol nyelvről fordította: Taskovics Adél)

Egy művész Usher-szindrómával: webinárium az ADBN szervezésében

2023. március 1-én, szerdán délután egy különleges és inspiráló életúttal ismerkedhettem meg. Ekkor vette kezdetét a szerzett siketvaksággal élő személyeket tömörítő nemzetközi szervezet (angol rövidítése ADBN) második előadás-sorozata.

Elsőként Peter Simcock, az ADBN elnöke köszöntötte a résztvevőket.

A délután főszereplője Prof. Alberto Camacho, Kolumbiában élő vizuális művész volt. Előadását spanyolul hallhattuk, közben kis szüneteket tartott, hogy a körünkben tartózkodó tolmács lefordíthassa szavait angolra. Munkásságának fontos része, hogy 2003 óta oktat a Pamplonai Egyetemen, a „Vizuális művészetek” elnevezésű programban. Tantárgyai: a nyomtatás és a festés, ezzel kapcsolatos foglalkozásokat tart. 2-es típusú Usher-szindrómával él, ami művészetére nagyban rányomja a bélyegét.

Művészetét egy kutatáson alapuló, kreatív projektként jellemezte, melynek a „Nem lépek az árnyékokba” címet adta. Ennek egésze az ő speciális állapotából adódik, vagyis egyedi színvilágán, látóképességén alapul. Művészeti alapképzésének kezdetén, az egyetemen vette észre, hogy gondjai vannak a színek észlelésével és minden olyan tantárggyal, ami ezekhez kapcsolódik. Ez a tapasztalat vezette arra, hogy a saját világát kell fekete és fehér színekkel megformálnia úgy, ahogyan érzékeli. Egyúttal újra is szeretné teremteni környezetét. Teszi mindezt rajzzal, írással, szegélyezéssel és fotókkal.

A városképpel kapcsolatos művészeti törekvés felé csúnya baleset mozdította: egy éjjel beleesett egy nyitva hagyott utcai lefolyóba. Utána kezdte úgy érezni, hogy ezzel a tapasztalattal kell valamit kezdenie, kreatív energiává kell azt átfordítania. Ahogy telt az idő, egyre tudatosabbá vált számára a csőlátása és az, hogy milyen típusú elemek lehetnek „eredetiek”. Ez alatt azt érti: mik azok, amik megfelelően „mutatják meg magukat” neki és miket módosít látóképessége ebben a kontrasztos világban.

Az árnyékok nagy jelentőséggel bírnak számára. Kezdetben feltette magának a kérdést: „Mit akarnak nekem elmondani ezek az árnyékok? Mi az, ami valójában produkálja őket?”

Konkrét művészeket is megnevezett, akikből kiindulva elkezdte járni a saját útját. Közülük kiemelkedően fontos Eugène Atget, egy francia fotós, aki városi látképeket örökített meg. Munkásságában főként az ragadta meg Alberto figyelmét, hogy a képein a horizont vonal nagyon is középen van. Ennek köszönhetően értette meg a saját horizont vonalát, ami viszont kicsit alacsonyabban van az átlagosnál és ez is befolyásolta, ahogyan lakhelyéhez közelített.

A másik nagy referenciája Eduardo Ramirez Villamizar, egy szobrászművész Kolumbiából, aki domborműveket készített. Nála sokszor megjelenik a fény és az árnyék kontrasztja. Gyakran használta a fehér színt, ami Alberto számára a csendet szimbolizálja és ez nagy jelentőséggel bír az ő művészetében is.

Edward Hopper, amerikai festőre is gyakran hivatkozik. Városi látképeket fest, szintén ezzel a „csend-érzettel”.

Francesco Carerire, egy olasz íróra szintén követendő példaként tekint. Az általa megalkotott szövegekben rendszerint előfordul a sétálás motívuma, amit Alberto is számos alkalommal megjelenít a maga területén. Careri nagyszerű példát mutatott neki arra, miként tudja a járás gyakorlatát az esztétika világába áttenni. Az ilyenkor látott képek rögzítése, annak bemutatása, hogy hogyan haladunk el bizonyos dolgok mellett a városban, érdekes gyakorlat.

Elsőként néhány kezdeti rajzát mutatta meg. Tollal készítette őket, amit sokkal jobban kedvel, mint a ceruzát. Ez a tinta színárnyalata miatt van: így tudja megalkotni a feketének azt az árnyalatát, amit a legszívesebben használ. Olyan papírra van szüksége, melynek felülete csak kicsit fényes, ez segít neki, hogy jobban tudjon fókuszálni a vonalakra és színárnyalatokra. Van olyan kép, melyen azt ábrázolja, hogyan látja a tetőcserepeket séta közben. Ezek egyfajta akadályt képeznek a környezetében. Így nem csupán a figyelem felkeltését szolgálják, de tereptárgyakként is használja őket. Ugyanitt csatornákat, utcai lefolyókat is láthatunk, amelyek jelzik, merre vezetnek nap mint nap útjai a városban. Egy másik, általa használt technika leginkább a pecsételéshoz hasonlít. Lerajzol egy képet egy lemezre, amit utána papírra nyom. Ehhez azonban fordított képet kell használnia, amit előzetesen elkészít. A folyamat végére pedig az ábrázolt táj újra visszafordul eredeti állapotába. Ezzel a technikával is főként azokat a tereptárgyakat örökíti meg, amikkel út közben találkozik.

Különös figyelmet szentel az olyan városi tárgyakkal, melyeket nem a legmegfelelőbb helyeken hagynak az emberek. Ezekkel ugyanis rossz látással nagyon nehéz mit kezdeni.

A gravírozást, mint technikát azért szereti nagyon, mert ehhez a kezét még fokozottabban kell használnia: az ujjaival érzékeli, mi is történik a lemezen, amibe rajzol. Ilyenkor tehát megérinti az alkotást és érzékeli a különböző felületeket. Ez egyfajta kiegészítése a látásnak a formák, színek tekintetében.

Egy újabb művészi megközelítése a városnak: olyan helyeket, mint a tűzcsapok, parkolók, kukák vagy lámpaoszlopok, a térképészet eszköztárával jelöli meg. Természetüknél fogva ezek az írást is magukban foglalják, amit tekinthetünk egyfajta kalligráfiának is.

A könnyebb láthatóság érdekében, ha a háttér fekete, amire rajzol, minden esetben fehér vonalakat húz.

Ettől nagyon eltérő stratégiája is van: kartonpapírból kivágott darabokkal dolgozik. Ez némiképp hasonlít Ramirez domborműveire. Ezzel pedig nagyszerűen tudja érzékeltetni a képek mélységét. A hozzá nagyon közel eső tárgyakat olyan kartondarabokkal jelzi, amelyek a háttérhez közel vannak, csak kicsit emelkednek ki annak felszínéből. Ezzel is a sétálás folyamatát vonja be a művészi tevékenységébe és a látásán túl a kezeit is használnia kell hozzá. Olyan képet is mutatott, amin a tűzcsapok, parkolók, szemetesek, lámpaoszlopok – kartonból kivágva jelennek meg. Az üres terek használata egy újabb kiemelkedő jelentőségű eszköz a kezében. Ezek az árnyékokat jelképezik, amelyekkel, miután az utcai lefolyóba esett, sokkal óvatosabb lett. Mikor ilyet lát, mindig elgondolkodik azon, vajon van-e benne lyuk, vagy csak egy szimpla árny. Azóta igyekszik nem belelépni az ilyesfajta, számára bizonytalan terekbe.

Megmutatta azt is, miként néz ki egy akrillal festett lemez vágásokkal, gravírozott vonalakkal. Ez is egy olyan technika, amit örömmel vesz igénybe, mert ujjbegyekkel is érezhető. Közvetlenül a lemezre készíti a rajzokat: ez is egyfajta szegélyező technika.

A másik „anyag”, amivel örömmel dolgozik: a fény. Ilyenkor üres háttérre, például fehér falfelületre, vetíti a tárgyakat. Így könnyen újra tudja teremteni azokat, pl.: növeli a méretüket anélkül, hogy tintát, festéket használna vagy nyomtatott verziót készítené belőle. A fény is nagyon fontos eleme nem csupán a művészi munkásságának, de mindennapi életének is.

A kivágott formák színének tónusával is tud variálni: egyeseket sötétebb árnyalatú papírból készíti, másokat olyanból, melynek teljesen más a színe, textúrája. Az árnyék keményebb, amit pedig tisztán lát, lágyabbnak mutatkozik.

Az előadást követően a hallgatóság kérdéseire is készséggel válaszolt Alberto. Volt, aki az iránt érdeklődött, hogyan tudja egyenesen tartani a vonalakat akár a rajzokon, akár a taktilis, tapintható alkotásain.

Mint megtudtuk, alapfokú, egyetemi tanulmányai alatt fejlesztette ki azt a technikáját, melynek köszönhetően megfelelően tud bánni a

rendelkezésre álló anyagokkal. A tollal való nyomkövetés például nagyszerű módja annak, hogy megtanulja, ne rontsa el az egyenes vonalakat. Ezáltal válhatott a rajzolósi képessége nagyon precízzé és biztossá. A kivágásos technikával készülő alkotások létrehozása sokáig nagyon fáradságos munka volt számára. Aztán tervezőként, designerként dolgozó barátok siettek a segítségére és egy olyan speciális, lézerrel működő gépet adtak neki, melynek segítségével egészen biztos, hogy egyenesen készíti el a kivágásokat. Ráadásul ennek a használatával még az a nyomás is enyhült, mely korábban a kezeire, karjaira nehezedett munka közben.

Nagy érdeklődéssel hallgattam, amikor arról mesélt, miként osztja meg kettős érzékszervi sérüléséből adódó világnézetét a diákjaival.

Ilyenkor különösen oda kell figyelnie a hallgatóságra, például a diákok beszédhangjára. A különböző akcentusok, kiejtési módok miatt a beszéd értelése kihívást jelenthet számára. Ez azért van így, mert Kolumbia minden részéből érkeznek a tanítványai. Erre is ki kellett dolgoznia egy stratégiát, ezért, ha kell, visszakérdez, keresi az alkalmat, hogy visszacsatolást kapjon a diákjaitól. Azt is tisztázni kell velük, hogy mi is az az állapot, amivel ő él. Fontos, hogy tudatában legyenek annak, hogy néha nem tudja tisztán kivenni az arcukat, vagy nem hallja pontosan, mit is mondanak. Ám ha egyszer ezt megértik, nagyon empatikussá válnak. Mindegyikükhöz más, de mégis különleges kapcsolat fűzi. Tudatában vannak, hogy időnként az átlagosnál közelebb kell, hogy menjen hozzájuk azért, hogy értse, mit mondanak. Előfordulhat az is, hogy csak egy bizonyos fényviszony mellett látja jól az arcukat. Az őt körülvevő tereket, ahol dolgozik, nagyon praktikusra, tisztára szervezi meg, ez is segíti abban, hogy könnyedén, biztonságosan tudjon mozogni. Másik, bevált stratégiája: megkéri a fiatalokat, hogy meséljék el a kiegészítő történeteket, melyek egy-egy kép mögött állnak, melyet az adott foglalkozáson megalkottak. Ha elmondják, mit jelenítettek meg és miért, ez akkor is támpont tud lenni a számára, ha nem látja tisztán az adott művet.

Erőt adó és figyelemfelkeltő előadás volt, köszönet a szervezőknek és mindenkinek, aki lehetővé tette számunkra, hogy megismerhessük Alberto különleges életútját, művészetét!

(A cikket írta és angolról fordította: Taskovics Adél)

HÍR, ÉRDEKESSÉG

A Nemzetközi Nőnap története

Ez a nők iránti tisztelet és megbecsülés napja, amelyet minden év március 8-án tartanak. Az ENSZ is a világnapok között tartja számon 1977 óta. Manapság ez a nap arról szól, hogy a hölgyek virágot, csokoládét, esetleg kisebb ajándékokat kapnak férfi ismerőseiktől. Ez nem mindig volt így.

A 19. század közepétől érezhetően erősebbé váltak a női emancipációra irányuló törekvések a munkásmozgalmak fejlődésének hatására. Az iparosodott Angliában például egyre többen dolgoztak gyárakban, a női munka azonban bizonytalan és nagyon rosszul fizetett volt. Az ipari forradalom világában a biztos jövőt egy nő számára még mindig a házasság jelentette, azonban egy „polgárasszonynak” nem volt élettere az otthonán kívül. Nem rendelkezhetett tulajdonnal, hiszen házasság után minden a férj, a családfő, kezébe került. Természetesen, ez az akkori asszonyok egy jelentős hányadának már akkor sem tetszett és elindultak az úgynevezett szüfrazsett mozgalmak. 1857. március 8-án New Yorkban 40 ezer textil- és konfekcióipari munkásnő sztrájkolt a béregyenlőségért és munkaidő csökkentésért. Ez az első olyan esemény, amely ehhez az ünnephez köthető.

1866. szeptember 3. és 8. között az I. Internacionálé első kongresszusán határozatot fogadtak el a nők hivatásszerű munkavégzéséről. Az 1899. július 14-én kezdődő II. Internacionálé közgyűlésén Clara Zetkin, német szocialista politikus és nőjogi harcos, beszédében hirdette a nők jogát a munkához, az anyák és gyermekek védelméhez és a hölgyek széleskörű részvételét az országos és nemzetközi eseményekben.

Az első hivatalos nőnapot 1909-ben tartották az Egyesült Államokban az 1857-es tüntetés emlékére, azonban ezt nem március 8-án, hanem február 28-án ünnepelték, azaz február utolsó vasárnapján. Az 1910-ben Koppenhágában megrendezett II. Nemzetközi Szocialista Nőkongresszuson Clara Zetkin javasolta, hogy világszerte tartsanak évente nőnapot. Ezt először 1911. március 19-én ünnepelték meg Ausztriában, Dániában, Németországban és Svájcban. A nőnap ekkor még nem az ajándékozásban merült ki, hanem a nők jogaiért való tüntetéseken, amelyeken sok férfi is részt vett. Hogy milyen jogokért tüntettek? Ugyan Finnországban a nők már 1906-tól szavazhattak, ellenben Oroszországban 1917-től, Németországban pedig 1919-től. A franciaországi és az olaszországi hölgyek azonban csak a II. világháború végétől, a belgák 1958-tól, a svájciak 1971-től, a portugálok 1976-tól, a liechtensteini nők csupán 1984-től adhatták le voksukat.

Az a mai napig nem teljesen tisztázott, hogy mikor és minek a hatására vált véglegessé a március 8-i időpont. Egyes források szerint 1913-ban

vagy 1914-ben a New York-i 1857-es sztrájk miatt tették ekkorra, más források szerint egy New York-i gyárban 1908-ban e napon bekövetkezett tűzvésznek állít emléket, melyben 129 nő vesztette életét, de van olyan elmélet is, miszerint az 1917-es orosz női tüntetés véglegesítette a dátumot.

Magyarország a nőnap felhíváshoz 1913-ban csatlakozott, de kimerült annyiban az ünneplés, hogy az Országos Nőszervező Bizottság röplapokat osztott. A következő évben, 1914-ben viszont már országszerte rendezvényeket szerveztek. A Rákosi-korszakban a nőnap ünneplése kötelezővé vált, és az eredetileg különböző időpontokban rendezett nőnapot 1948-tól szovjet mintára március 8-án tartották meg.

Forrás: Pemonline.hu

Az AKKU Egyesület audionarrációval ellátott színdarabjai áprilisban

Az alábbi programokat jó szívvel ajánljuk azon egyesületi tagjaink figyelmébe, akik hallásteljesítménye lehetővé teszi a narráció és a színpadon zajló események egyidejű figyelemmel követését.

Hitler ABBA-t énekel

Időpont: április 2. 19:00

Színpadbejárás: nincs

Helyszín: Pinceszínház

Jegyár: 1600 Ft/fő

Audionarrációs szöveg: Baksa-Szerecz Zsófi

Audionarrátor: Baksa-Szerecz Zsófi

KVTársulat: Médeia

Időpont: április 26. 19:00

Színpadbejárás: nem lesz

Helyszín: Hatszín Teátrum, Budapest, Jókai u. 6, 1066

Jegyár: 3500 Ft/db

Audionarrációs szöveg: Cseh Adrienn

Audionarrátor: Baksa-Szerecz Zsófi

NERO

Kosztolányi Dezső: Nero, a véres költő című regénye alapján a szövegkönyvet írta: Garai Judit

Időpont: április 27. 19:00

Színpadbejárás: nincs

Helyszín: Stúdió K Színház, Budapest 1092, Ráday u. 32.

Jegyár: 2500 Ft/db

Audionarrációs szöveg: Baksa-Szerecz Zsófi

Audionarrátor: Baksa- Szerecz Zsófi

A darab hossza 3 óra egy szünettel

Zalán Tibor: RETTENTŐ GÖRÖG VITÉZ

Karsai György beavató színházi programjával kiegészülve

Időpont: április 16. 11:00

Színpadbejárás: van

Helyszín: Stúdió K Színház, Budapest 1092, Ráday u. 32.

Jegyár: 2500 Ft/db

Audionarrációs szöveg: Petneházy Emőke

Audionarrátor: Baksa-Szerecz Zsófi

A darab előnarrációja az alábbi linkre kattintva automatikusan elindul:

<https://www.youtube.com/watch?v=ya6kBteuXj0>

Az előadás után, akit érdekel egy 30 perces beavató színházi eseményen is részt vehet Karsai György vezetésével.

(Forrás: az AKKU Egyesület által küldött tájékoztató; a programajánló bővebben egyesületünk honlapján, illetve Facebook-oldalán is megtalálható).

Tíz furcsa szépség trend, melyekre az emberek törekednek a világ különböző tájain

(A szépségre vonatkozó érdekességeket bemutató sorozatunk második része)

- Nyújtott nyak - Burma: Olyan hosszú nyakat szeretnél, mint egy zsiráfé? Bár talán soha nem gondoltál erre a lehetőségre, a világ számos részén ez a nők egyik legkívánatosabb szépségjegye. Ha nem születél olyan szerencsésnek, hogy természetesen hosszú nyakad van, és olyan helyen élsz, mint Burma, akkor ez elengedhetetlen tulajdonság a nők számára. Vannak olyan nyakfeszítő eszközök, amelyek segíthetnek. Ez is gyakori sok afrikai törzsnél.
- Szőr mindenütt-Franciaország: Az utóbbi években az általános nyugati szépségideál, hogy szinte az összes testszőrzetet el kell távolítani. Néhány ország azonban figyelmen kívül hagyja ezt a tendenciát, és ragaszkodik a természetes szépséghez. Európában a leghíresebb ilyen hely Franciaország. Itt gyakori, hogy a nők természetes testszőrzetük nagy részét érintetlenül hagyják (akárcsak a férfiak). A hónalj- és lábszőrzetet nem kell eltávolítani ahhoz, hogy a nők szépnek tűnjenek. Képzeld el, hogy soha többé nem nyúlsz a borotvához – nekünk úgy hangzik, mint a mennyország.
- Túlsúly – Mauritánia: A fogyás kultúrája már jó ideje nyomást gyakorol az egész világra. Bár az elmúlt néhány évben már nem elvárás, hogy mindenki rendkívül vékony legyen, a legtöbb kultúra még mindig nem szorgalmazza a súlygyarapodást. Mauritániában a molettség a divat. Sőt, minél nagyobb, annál jobb. Ez ott a gazdagság és a szerencse jele. Ha nagyon sovány vagy, az emberek azt gondolhatják, hogy szegény vagy, és nem jutsz elegendő élelemhez.
- Nagy orrdugók - India: Indiába ugorva azt vizsgáljuk, hogy mit tartanak szépnek az Apatani törzsből. Szívesen használnak orrdugót. Ez majdnem olyan, mint egy piercing, amelyet az orrlyukakba helyeznek. Lehet egyik oldalon vagy mindkettőn, és különböző méretű is (minél nagyobb, annál jobb). Ha eltávolítják, egy nagy, tátongó lyuk marad, amely hasonló az afrikai törzsek szépségkultúrájához.
- Pálcika piercingek- Brazília: A dél-amerikai esőerdőkben fellelhető Yanomami klánok női tagjai köztudottan egyedülálló módon élik meg a szépségüket. Számos botot szúrnak át az arcukon, amelyek (jobb

szó híján) kilógnak a szájukból. Elég körülményesnek tűnik, hogy pálcikák lógnak ki folyamatosan a szádból a napi dolgaid során.

- Nagy homlok- Afrika egyes részei: A legtöbb kultúrában a hajhullás, ami magas homlokot eredményez, megrémíti az embereket. De sok afrikai törzsnél ez egyáltalán nem probléma. Minél inkább kopaszodsz, annál jobb! Valójában ez az egyik legszebb tulajdonság, amivel egy ember rendelkezhet. Vannak, akik odáig mennek, hogy saját maguk kreálnak magas homlokot. Sok törzs női tagjai eltávolítják a hajuk egy részét, hogy úgy tűnjön, mintha magasabb homlokuk lenne.
- Extra hosszú loknik-India: A hosszú hajat a világ számos kultúrájában értékelik. Indiában ez még hangsúlyosabban így van. A hajat gyakran azért növesztik meg, hogy egy templomnak adományozhassák spirituális áldozatként.
- Kurkuma-foltos bőr - India: Ha valaha jártál Indiában, valószínű, hogy észrevetted azt a tetemes mennyiségű kurkumát, ami mindenhol megtalálható. Akár az ételedben, akár az emberek bőrén. Indiában nagyon népszerű a kurkumával készült arcmaszkok alkalmazása, amitől elkerülhetetlenül egy kicsit sárgás foltos lesz a bőr. Ez valóban gyönyörűnek számít ott!
- Borotvált és kopasz fejek: Afrikában néhol az a legszebb frizura, ha egyáltalán nincs hajad. Ez a szépség jele, és gyakran szebbnek tartják, mint a hosszú tincseket, copfokat. Minden bizonnyal megkönnyíti a hajápolást a mindennapokban. A kopaszodóknak nem kell attól tartaniuk, hogy megelőzési lehetőséget vagy megoldást kell majd keresniük változó kinézetükre.
- Krétából készült testfesték - Etiópia: A fehér krétás testfestés gyakori az etiópai Caro törzsben. Férfiak és nők egyaránt feldíszítik magukat ezekkel a pókhálószerű motívumokkal, hogy a falu legszebbjeként mutassák be magukat.

Forrás: 247mirror.com

Négymillió euró értékben találtak ékszereket egy táskában a törökországi romok alatt

Egy csaknem 80 kilogrammnyi arany ékszereket tartalmazó táskát találtak a dél-törökországi Kahramanmarasban a földrengések romjainak eltakarítása közben. A 78 kilogramm súlyú zsákot egy kotrógép kezelője fedezte fel, majd átadták azt a rendőrségnek. Tartalmának értékét 86 millió török lírára, vagyis mintegy 4,3 millió euróra becsülik.

A helyi hatóságok kiderítették, hogy egy Kahramanmaras környékén élő ismert ékszerészé volt, ám egyelőre nem tudni, hogy ő vagy a gyermekei túlélték-e a földrengést.

Az aranyszíjakat és karkötőket jelenleg a kahramanmarasi rendőrség őrzi, és várják, hogy átadhassák a tulajdonosnak vagy jogos örököseinek. Amennyiben erre öt éven belül nem kerül sor, az állam tulajdonává válnak.
Forrás: Magyarhirlap.hu

A világ legdrágább kávéi

Minden embernek megvan a „kedvenc” kávéja. Sokan a lágyabb, krémes ízeket kedvelik, mások viszont az intenzív, karakteres aromájú italokért rajonganak. A drága kávékat mindig is nagy érdeklődés övezte. Viszont annak, aki a világ legdrágább koffeindús finomságait szeretné kóstolgatni, jó mélyen a zsebébe kell nyúlnia, ugyanis az árak közel sem tartozik a „bárki által megfizethető” kategóriába.

- BLACK IVORY (TÖBB MINT 240.000 FT / KILOGRAMM)

Az Arabica kávészemeket elefántok tápcsatornájában erjesztik. A különleges, lágy ízélményért egy bizonyos enzim és a nagytestű növényevők lassú emésztése felel. Az „elkészült” kávészemeket nem könnyű begyűjteni, ugyanis az állatok a kávészemek nagy részét összerágják. A Thaiföld északi részén található elefánt-menedék évente 200 kg kávé állít elő és forgalmaz. A bevételt a 20 mentett orrmányos egészségügyi ellátására fordítják.

- HACIENDA EL ROBLE (KÖZEL 60.000 FT / KILOGRAMM)

Egyik legnagyobb érdekessége, hogy évente csupán 22 kilogrammot szüretelnek belőle. Az eredetét máig titok övezi. A tulajdonos a híres Geisha kávéfajta termelésével kísérletezett, a végeredmény viszont teljesen más volt. Így született meg a HR61, ami Kolumbia déli részén, szerves szárnyas komposzt által táplált cserjéken terem. A feldolgozás során a kávészemeket napon szárítják, majd különleges erjesztési eljárás alá vetik. A pörkölés kizárólag Ausztráliában, a Proud Mary elnevezésű pörkölö-üzemben történhet, az eljárás teljes egészében titkosított. Egy kiváltságos kóstoló krémes mangó és barack ízjegyeket vélt felfedezni benne, enyhe virágos aromával.

- HACIENDA LA ESMERALDA (KB. 60.000 – 200.000 FT / KILOGRAMM)

Panama Bouquete régiójában terem. A Geisha fajtából nemesített kávécserejék 1500 méteres tengerszint feletti magasságban nőnek. Az ital árát több tényező is befolyásolja: a kis mennyiségű éves termés, a rövid termőidőszak és a magas munkaerőköltség. Az íze intenzív, mégis könnyed, határozottan citrusos, és a citromos kekszre hasonlít.

- ST. HELENA (TÖBB MINT 40.000 FT / KILOGRAMM)

A nevét adó St. Helena vagy Szent Ilona-sziget sokaknak ismerősen csenghet: ide száműzték a britek 1815-ben Bonaparte Napóleont a vesztés waterlooi csata után. Napoleon imádta a kávé, különösen a szigeten termő Bourbon fajtát, melyet letisztult, kiegyensúlyozott ízek, és erős virágos, főleg hibiszkuszra hasonlító jegyek tesznek ellenállhatatlanná.

- BLUE MOUNTAIN COFFEE (NAGYJÁBÓL 26.000 FT / KILOGRAMM)

Jamaica méltán híres kávéja közel 2300 méteres magasságban terem, a Karib-térség legmagasabb hegyvonulatain. A vulkanikus talaj, a magas páratartalom és az állandó esőzés ideális környezetet teremt számára. A megtermelt Blue Mountain 80%-át Japánba exportálják. Mély aroma, cseresznyés-csokoládés jegyek jellemzik, enyhe banán és dió beütéssel.

- HAWAII KONA COFFEE (TÖBB MINT 26.000 FT / KILOGRAMM)

A Hawaii-szigetek legdrágább kávéja. Apró, családi tulajdonú ültetvényeken terem. A Nagy szigeten a Kona kávé a Hualalai vulkán lankáin termesztik. A tápanyagban gazdag, vulkanikus talaj, a sok csapadék és a meleg hőmérséklet ideális környezetet biztosít számára. Kiegyensúlyozott, földes, letisztult íz jellemzi, csokoládés és fűszernövényekre jellemző jegyekkel.

- MAMUTO AA (KB. 20.000 FT / KILOGRAMM)

A Kenya-hegy lankáin, 1500 méteres magasságban terem sötét, vulkanikus talajon. A sok csapadék és a magas páratartalom tökéletes körülményeket biztosít neki. Különleges íze van: testes, selymes, melyben csonthéjas gyümölcsök és feketeteribizli ízjegyei érezhetők.

- A CIBETMACSKA KÁVÉ TITKAI

Sokan furcsállhatják, hogy a fenti felsorolásból miért maradt ki a híres cibetmacska kávé, másnéven a KopiLuwak. Természetesen nem maradt ki, sőt, egy külön szegmenst szánunk bemutatására.

A csészénként akár 30.000 Ft-ba is kerülő KopiLuwak egyedisége az előállítási módjában rejlik. A kávészemeket a cibetmacska

tápacsatornájában „erjesztik”, innen ered a kávé elnevezése. Ez az Indonéziában „luwak” néven ismert emlős a gyümölcsbőr megemésztésével, viszont a kávébabot nem.

A tápacsatornában végbemenő erjedés egyedülálló, semmire sem hasonlító íz kölcsönöz a kávénak. A belekben levő enzimek mérséklék a kávébabok savasságát, kesernyességét és koffein-, valamint fehérjetartalmát. 24-36 óra elteltével a cibetmacska ürülékével együtt a kávébabok is távoznak tápacsatornájából.

A Délkelet-Ázsiában (Indonéziában és a Fülöp-szigeteken) található ültetvényeken a kávébabokat begyűjtik, mossák, szárítják, dörzsölik, a sérült szemeket kézzel kiválogatják és végül pörkölik. 10 kg nyers KopiLuwakból csupán 2 kg pörkölt kávé lesz. A cukor, a tej és a tejszín használata kerülendő, mert ezek módosíthatják a kávé jellegzetes ízét. Fogyasztása biztonságos, a feldolgozott KopiLuwak szemek baktériumszintje alacsonyabb, mint más kávészemeké.

A megnövekedett igény miatt egyre több „hamis” termék jelent meg a piacon. A befogott, ketrecekben tartott cibetmacskák szörnyű körülmények között élnek, szinte gépként „termelik” a kávé. A KopiLuwak hagyományosan a legjobb minőségű, legértetesebb kávégyümölcsökből „készül”, melyeket a vadon élő cibetmacska kiválogat. A vélhetően rosszabb minőségű gyümölcsöket nem fogyasztja el, ellentétben a ketrecekben tartott társaival, akik fő táplálékként tekintenek a kávégyümölcsökre. A kávébabok erjedése mindkét esetben megtörténik, azonban a késztermék ízében lényeges különbségek vannak. Kizárólag autentikus forrásból származó cibetmacska kávéét vásároljunk!

Forrás: Bestbarista.hu

Csernobil kutyái már genetikailag is különböznek a világ más tájain élő társaiktól

Csernobil környékén jelenleg körülbelül 800 félvad kutya él. Egy új kutatás keretein belül több százat megvizsgáltak. A radioaktivitás hatására már genetikailag is elkülönülhettek a világ többi területén levő társaiktól. Ebből is látszik, hogy még a legnagyobb katasztrófa sem tudja megállítani az élet folyását.

Az 1986. április 26-án bekövetkezett katasztrófa miatt körülbelül 120 000 ember hagyta el otthonát. Az evakuáció során mindent hátra kellett hagynia a lakosoknak, még a háziállataikat is. Az ebek csodák csodájára túlélték nem csak a katasztrófát, de az utána következő vadászatot is. Sikeresen stabil populációt alakítottak ki és a mai napig boldogan élnek a romok között.

Kóbor állatok vérmintáinak segítségével próbálták a tudósok megérteni ezt a különleges szaporulatot. 302 egyedet vizsgáltak meg.

Ezek közt voltak olyanok, amelyek az erőműben laktak, míg mások 15-45 kilométerre tőle. Megállapítást nyert, hogy genetikailag különböznek a világ többi kutyájától, amely az erős sugárzásnak tudható be.

Sikerült elkülöníteni 15 családfát, de nyilván az állatok szabadon járnak és nemzenek utódokat. A tudósokat lenyűgözte a felfedezés, mert elképesztőellenálló képességről tanúskodik a négylábúak szokatlan életmódja. Nagy részük — ha nem az összes — valószínűleg a katasztrófa napján hátrahagyottháziállatok leszármazottja.

Félvad kategóriába sorolják őket, mivel elég gyakran találkoznak emberekkel, így viszonylag szelídek. Ugyanakkor már jó pár generációval ezelőttkiszakadtak a háziasított létből. A csernobili dolgozók, látogatók és kutatók rendszeresen adnak nekik enni, sőt, állatorvosok néha be is oltják őket vagy kezelik a bajaikat. A kutatás bebizonyította, hogy meg lehet különböztetni a populációikat egymástól. A következő lépés, hogy megvizsgálják, milyen hatással van ez a genetikai különbség az egészségükre, kinézetükre és viselkedésükre.

Az eredmények rávilágíthatnak arra is, hogy a különböző mutációk hogyan segítik az egyes egyedeket a túlélésben, még nagy mennyiségű sugárzás mellett is. A kutatók megpróbálják megtalálni azokat a mutációkat, amelyek lehetővé teszik a magas, illetve alacsony sugárzás melletti életet. Természetesen a folyamat még korai napjaiban jár és jelenleg a háború is hátráltatja a további munkálatokat. Ugyanakkor a szakemberek így is örültek az eredményeknek, mert egyszerű kóbor kutyák DNS-ét is elképesztő részletességgel lehet ma már megvizsgálni. A következő lépés a teljes genom feltárása lesz. A forradalmiebben az egészben, hogy eddig az eljáráshoz elképesztő költséges megoldások és jól felszerelt laboratóriumok kellettek. Mostanra eljutott odáig a tudomány, hogy ezeket gyakorlatilag bárhol el lehet végezni. Ki tudja, még milyen felfedezéseket hozhat majd a jövő?

Forrás: Hellomagyar.hu

15 szívmelengető érdekesség az állatvilágból

- A tengeri vidrák alvás közben fogják egymás kezét, hogy ne sodródjanak el egymástól
- A mókusok évente több ezer fát ültetnek el, mivel elfelejtik, hogy pontosan hova rejtették el a makkokat.
- A delfineknek nem csak saját nyelvük van, de elnevezik és a nevükön szólítják az ismerős fajtársaikat.

- A lundák egy életre választanak társat. Ha egyszer megtalálják a párjukat, fészket raknak egy sziklán, és életük hátralévő részében ott maradnak.
- Az osztrigák képesek nemet váltani. Erről maguk döntenek, attól függően, hogy melyiket tartják előnyösebbnek a párzás szempontjából.
- A tengeri csikók szintén egy életre egymás társai. Miután egy párrá válnak, mindig fogják egymás farkát.
- A kan kiskutyák a játékban néha hagyják győzni a szuka kiskutyákat, hogy jobban megismerhessék őket.
- A tehének között szoros barátságok alakulnak ki. Mikor a legjobb barátokat elválasztják, komoly szorongás lesz úrrá rajtuk.
- A kiscsirkék már a tojásban is képesek kommunikálni egymással, sajátos hangok segítségével.
- A vörös macskamedve a lompos farkát télen takaróként használja, hogy alvás közben melegen tartsa magát vele.
- A jegesmedvék az orruk összeérintésével üdvözlik egymást, ha valamilyen szívességet szeretnének kérni a másiktól, pl. egy darabot a zsákmányból.
- A kiselefüntök a szájukba dugják az ormányukat, hogy megnyugtassák magukat, éppen úgy, mint a hüvelykujjukkal cumizó kisgyerekek.
- Mikor a kis koala már akkora, hogy nem fér bele az anyja erszényébe, az a hátán cipeli őt.
- A macskák ritkán dugják oda a fejüket másokhoz, de ha megteszik, az a bizalom jele náluk.
- A mókusok örökbe fogadják és felnevelik az árván maradt kismókusokat.

Forrás: Allatbaratokklubja.hu

Halak hullottak az égből ott, ahol eső is alig esik

Egy ausztrál település lakóit figyelemre méltó időjárási jelenség lepte meg. Szokatlan volt ugyan, de nem teljesen példa nélküli.

A Tanami-sivatag északi peremén fekvő Lajamanu településen halak potyogtak az égből egy intenzív csapadékhullás közepette.

Hasonló történések korábban is lejátszódtak ugyanitt, 2010-ben, 2004-ben és 1974-ben is feljegyezték ilyet.

Az időjárás-szakértők szerint ezt tornádóhoz hasonló, hatalmas felhőszakadások okozzák. Nem csupán vizet, de halakat (és más vízi élőlényeket is) felszippantanak, majd több száz kilométerre arrébb szétszórják őket.

A legutóbbi alkalommal a szerencsétlenül járt halak mérete körülbelül "két ujjnyi" volt, és még éltek a földet érés idején. A helyiek egyáltalán nem ijedtek meg, sőt, égi áldásnak tartják az esetet.

Forrás: Ma.hu

Még mindig nem tudjuk, mitől alakult ki a világ legnagyobb víznyelője

Elveszett világként emlegetik a nemrég felfedezett kínai víznyelőt. Egy hatalmas, majdnem hatszáz méter mély üreget képzeljünk magunk elé, amelynek saját ökoszisztémája van, erdővel és ritka állatokkal.

A Fengjie tartományban található víznyelő a Xiaozhai Tiankeng nevet viseli, amiből a tiankeng mandarin nyelven mennyei gödröt jelent. Valószínűleg még évszázadokkal ezelőtt, az összeomló barlangok és föld alatti folyók egybenyílásából alakult ki. Dél-Kínában nem ritka ez a jelenség. Az esővíz beszivárog a talajba, feloldja az alapkőzetet, üregeket, alagutakat vájva bele. Amikor ezeknek a teteje beomlik, létrejön a víznyelő. A 130 millió köbméteres „lyuk” tehát felülről nyitott, de olyan dúsán lepi falát a növényzet, hogy csak messziről tűnik fel ijesztő mélysége.

A tudósoknak fél napjukba került, hogy leereszkedjenek az üreg aljára. Itt vállig érnek a növények, és hatalmas ősfák törnek az ég felé. Eddig majdnem 1300 növényfajt azonosítottak, de olyan ritka állatok is élnek itt, mint a ködfoltos párduc vagy a kínai óriásszalamandra. Aki legalulról felnéz az égre, mintha a világ legmélyebb kútjából tekingetne kifelé. Kínai és brit kutatók 1994-ben indultak először a felfedezésére, ami már akkor sem volt egyszerű feladat. A víznyelő aljából ugyanis barlang nyílik, tele az összegyűlt csapadékkal. A rohanó áradaton át, amely egyik barlangból a másikba vezetett, csak speciális felszerelésben tudtak keresztüljutni. Az elmúlt tíz évben rengetegszer próbálkoztak, mégsem sikerült az összes mellékágat felderíteni. Építhettek a szakadék oldalába kis ösvényt, korláttal a szélén, a hegymászók felkampózhatták az oldalfalakat, de a lenti, őrjöngve áramló víz már kifogott az emberi tudáson és erőn.

Kína területén rengeteg helyen adottak a feltételek ahhoz, hogy hasonlóan nagy méretű víznyelők jöjjenek létre. Olyan sok lehet belőlük, hogy valószínűleg nem is fedezhetjük fel mindegyiket belátható időn belül.

Egyes tudósok szerint kialakulásukba meteoritok is besegíthettek. Olyannyira külön kis világot alkotnak, hogy mélyükön eddig fel nem fedezett állat- és növényfajokra bukkanhatunk. Már ha az érintetlen ökoszisztémákat nem szennyezzük be és tesszük tönkre.

Forrás: Divany.hu

Döbbenetes dolgot találtak egy 400 éve elhunyt francia nő szájában

Az orvostudomány a 17. században még nem volt olyan fejlettségi szinten, hogy mai ésszel nyugodtan rábízhatnánk magunkat egy akkori doktorra. Kivételek persze akadtak, vagy egyszerűen csak szerencsájük volt egy-egy pácienssel, ezt már nem lehet megállapítani.

Ki tudja, mi vezérelte azt az orvost, aki az 1600-as évek Franciaországában nem mindennapi fogkezelést alkalmazott egy arisztokrata hölgnél. Az illetőnek alighanem lötyöghettek vagy hullhattak a fogai, ezért vékony aranydrótokkal rögzítették őket a helyükön. A végeredményt ma is megsejlelhetjük, és elcsodálkozhatunk rajta.

Az Anne d'Alegre nevű nemes hölgy 1619-ben hunyt el, és a maradványainak vizsgálata során bukkantak az érdekes felfedezésre. Mivel ólomkoporsóban helyezték örök nyugalomra, ezért a csontváza (illetve a fogai) meglepően jó állapotban maradtak fenn.

Már az 1988-as, első szemrevételezés alatt észrevették, hogy valamilyen különleges protézissel rendelkezik, ám akkor még nem léteztek modern szkennelési módszerek, hogy alaposabban is kielemezhessek a furcsa megoldást.

A szakemberek ma már tudják, hogy a négy évszázada elhunyt nő a fogágy betegségével küszködött (például ínygyulladás volt), ezért lazultak meg a fogai. Az aranydrótokkal ezeket rögzítették egymáshoz, és próbálták masszívabbá tenni.

Meghökkenítő, hogy még egy műfoggal is rendelkezett, azt elefántcsontból faragták. Abban az időben a víziló csontja volt az elterjedtebb, de egy ilyen finom hölgynek jobb pótlás dukált. Szakemberek szerint az aranydrótos megoldás ugyanakkor csak rontott a helyzeten, a problémáját máshogyan kellett volna kezelni.

Forrás: Promotions.hu

A HÓNAP VERSE

Ady Endre: A szép Húsvét

Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon Ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh, Tavasz, óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

Siketvakok Országos Egyesülete
Hungarian Deafblind Association

Székhely: 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.
Levelezési cím: 1089 Budapest, Korányi Sándor u. 30.
Telefon: 06-1/209-5829
E-mail: siketvak@siketvak.hu
Adószám: 18061031-1-42

Összeállította, szerkesztette: Taskovics Adél